

Įsipareigojimas dėl pasitikėjimo statistika

Informacija visuomenei

Lietuvos statistikos departamentas ir kitos oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos, rengdamos, plėtodamos ir skleidamos oficialiąją statistiką Lietuvoje, vadovaujasi 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos¹ (toliau – Reglamentas 223/2009), kuris įpareigoja Europos Komisiją (Eurostatą) ir visas nacionalines statistikos institucijas, kartu su valstybių narių vyriausybėmis, laikytis Europos statistikos praktikos kodekso² (toliau – Praktikos kodeksas) principų ir imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų išlaikytas pasitikėjimas oficialiąja statistika.

Šiuo tikslu Reglamentas 223/2009 nustato poreikį valstybių narių vyriausybėms pasirašyti Įsipareigojimus dėl pasitikėjimo statistika. Šiais įsipareigojimais valstybių narių vyriausybės pripažįsta oficialiąją statistiką kaip visuomenės vertybę, prisiima atsakomybę už valstybės pažangą, įgyvendinant Praktikos kodekso principus, ir sudaro reikiamas sąlygas šalyje diegti Praktikos kodeksą, taip užtikrinamos visuomenės pasitikėjimą šalies oficialiąja statistika.

Reglamentas 223/2009 palieka teisę šalims narėms nuspręsti dėl Įsipareigojimo dėl pasitikėjimo statistika formos. **Lietuvos įsipareigojimo dėl pasitikėjimo statistika nuostatos** yra įtvirtintos Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatyme³ (toliau – Statistikos įstatymas), kurį, pritarus Lietuvos Respublikos Vyriausybei nutarimu, priėmė Lietuvos Respublikos Seimas.

Statistikos įstatymu (6 straipsnio 1 dalis ir 4 dalies 5 punktas) Lietuvos statistikos departamentas įtvirtintas kaip pagrindinė oficialiosios statistikos įstaiga, rengianti statistiką ir koordinuojanti kitų oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų veiklą statistikos srityje.

Statistikos įstatymas (6 straipsnio 2 ir 3 dalys) apibrėžia Lietuvos statistikos departamento ir Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus profesinį nepriklausomumą. Pagal Statistikos įstatymą (6 straipsnio 3 dalies 4 punktą) Lietuvos statistikos departamento generalinis direktorius tvirtina Oficialiosios statistikos rengimo ir sklaidos gaires, pagal kurias oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos įgyvendina Oficialiosios statistikos programos I dalies⁴ nuostatas, atsako už šių gairių laikymąsi Lietuvos statistikos departamente.

Taip pat Statistikos įstatyme (3 straipsnio 2 dalyje) numatyta, kad siekdamas užtikrinti visuomenės pasitikėjimą oficialiąja statistika, oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos vadovaujasi Praktikos kodekso principais, kaip nurodyta Reglamento 223/2009 11 straipsnyje. Įgyvendinant Praktikos kodekso principus, užtikrinamas oficialiąją statistiką rengiančių įstaigų profesinis nepriklausomumas, koordinavimas ir bendradarbiavimas, išteklių pakankamumas, sąnaudų efektyvumas, statistinių duomenų konfidencialumas, rengiamos statistinės informacijos kokybė, naštos respondentams mažinimas.

Lietuvos statistikos departamentas yra įsipareigojęs laikytis Praktikos kodekso principų ir stiprinti jų įgyvendinimą Lietuvos statistikos sistemoje. Siekiant užtikrinti atitiktį Praktikos kodeksui, Lietuvos statistikos departamente įdiegtos ir nuolat tobulinamos statistikos rengimo procedūros, metodai ir priemonės. 2007 m. įdiegta kokybės vadybos sistema, atitinkanti kokybės vadybos sistemų standarto ISO 9001 reikalavimus, yra Praktikos kodekso įgyvendinimo pagrindas. Lietuvos statistikos departamento įsipareigojimai nuolat reaguoti į besikeičiančius statistikos

¹ [2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas \(EB\) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos](#), panaikinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Sąjungos statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą

² [Europos statistikos praktikos kodeksas](#)

³ [Lietuvos Respublikos Oficialiosios statistikos įstatymas](#)

⁴ [Oficialiosios statistikos programa](#)

vartotojų poreikius – greičiau rengti ir skelbti statistinę informaciją, atsižvelgiant į jos reikalingumą, įtvirtinti Kokybės politikos gairėse⁵.

Siekiant įgyvendinti Praktikos kodeksą kitose oficialiąją statistiką tvarkančiose įstaigose, su jomis pasirašyti susitarimai dėl Oficialiosios statistikos organizavimo, kokybės užtikrinimo ir sklaidos⁶, parengtos ir Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintos Oficialiosios statistikos rengimo ir sklaidos gairės⁷, nuo 2006 m. veiklą vykdo tarpinstitucinė Praktikos kodekso įgyvendinimo darbo grupė, kasmet organizuojami patirties sklaidos seminarai statistikos rengimo, plėtojimo ir sklaidos klausimais.

Kas penkerius metus Eurostato iniciatyva vykdoma Praktikos kodekso įgyvendinimo valstybėse narėse patikra, kurios tikslas – nustatyti Europos oficialiąją statistiką rengiančių šalių įstaigų atitiktį Praktikos kodeksui ir identifikuoti gerintinas sritis, sustiprinant statistikos vartotojų, respondentų bei partnerių pasitikėjimą oficialiąja statistika ir užtikrinant oficialiosios statistikos kokybę. Lietuvos statistikos sistemos patikros rezultatai, veiksmai, numatyti atsižvelgiant į patikros rezultatus, pasiekta pažanga juos įgyvendinant skelbiama Lietuvos statistikos departamento interneto svetainėje, skyrelyje „Kokybės vadyba“⁸. Eurostatas taip pat atlieka kasmetinę gerinimo veiksmų, numatytų patikroje dalyvavusių šalių narių, įgyvendinimo stebėseną.

---

⁵ [Kokybės politikos gairės](#)

⁶ [Susitarimai su oficialiąją statistiką tvarkančiomis įstaigomis](#)

⁷ [Oficialiosios statistikos rengimo ir sklaidos gairės](#)

⁸ [Lietuvos statistikos departamento interneto svetainės skyrelis „Kokybės vadyba“](#)